

Платіжний баланс у січні 2024 року

(за попередніми даними^{1,2}, за методологією шостого видання

Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції)

Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу становив 510 млн дол. США (у січні 2023 року 1.1 млрд дол. США). Дефіцит скоротився насамперед унаслідок зменшення від'ємного сальдо торгівлі товарами та послугами – за рахунок збільшення експорту товарів та зменшення витрат громадян України, які перебувають за кордоном. Водночас профіцит вторинних доходів звузився через значно менші обсяги надходження грантів від міжнародних партнерів. Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 508 млн дол. США (у січні 2023 року дефіцит становив 1.8 млрд дол. США).

Експорт товарів³ збільшився на 12.3% (у грудні 2023 року скоротився на 4.0%), **імпорт скоротився на 1.1%** (у грудні 2023 року збільшився на 2.5%). Порівняно з попереднім місяцем експорт товарів збільшився на 5.3%, а їх імпорт скоротився на 20.1%.

Обсяги експорту товарів становили 3.3 млрд дол. США. Найбільше зріс експорт **мінеральних продуктів** – у 2.1 раза, головним чином за рахунок руд (порівняно з груднем 2023 року зріс у 1.9 раза) та **продовольчих товарів** – на 6.2% (порівняно з груднем – на 0.9%). З продовольчих товарів найбільше зріс експорт олій та жирів (на 13.5 %, порівняно з груднем знизився на 7.1%) та продукції харчової промисловості (на 40.8%, порівняно з груднем зріс на 0.4%), натомість знизився експорт зернових (на 4.0%, порівняно з груднем зріс на 4.4%) та насіння олійних (на 4.9%, порівняно з груднем зріс на 4.0%). Також зріс обсяг експорту:

чорних та кольорових металів	– на 42.5% (порівняно з груднем + 19.0%);
промислових виробів	– на 2.2% (порівняно з груднем + 5.3%).

З іншого боку, знизився експорт за такими товарними групами:

продукцією машинобудування	– на 22.2% (порівняно з груднем - 23.5%);
деревиною та виробами з неї	– на 6.5% (порівняно з груднем + 21.7%);
продукцією хімічної промисловості	– на 5.7% (порівняно з груднем - 27.3%).

У січні 2024 року в номінальному вимірі найбільше зріс експорт товарів до країн Африки – на 127 млн дол. США, або у 2.2 раза, а їх частка в експорті товарів зросла з 3.7% у січні 2023 року до 7.1%. Також збільшився експорт до країн Америки (на 59 млн дол. США, або у 2.1 раза; частка зросла з 1.7% до 3.3%) та ЄС (на 48 млн дол.

---

¹ Відповідно до Закону України від 03.03.2023 № 2115-IX “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” частина інформації, що потрібна для складання платіжного балансу, не збирається. Оцінка платіжного балансу за січень 2024 року здійснена на підставі наявної інформації та уточнюватиметься після отримання додаткових даних.

² Усі дані з платіжного балансу подаються без урахування тимчасово окупованих територій, у тому числі Автономної Республіки Крим та м. Севастополь.

³ Усі зміни показників у процентному відношенні зазначено порівняно з показниками відповідного періоду минулого року, якщо не зазначено інше.

США, або на 2.7%; водночас їх частка зменшилася з 61.5% до 56.2%). Одночасно скоротився експорт до країн Азії – на 29 млн дол. США, або на 3.4%; їх частка зменшилася з 28.2% до 24.3%).

Обсяги імпорту товарів становили 5.1 млрд дол. США. Скорочення енергетичного імпорту (на 60.6%, до грудня 2023 року – на 25.5%) повністю нівелювало зростання неенергетичного (на 22.8%, до грудня 2023 року скоротився на 19.3%). Зростання за основними групами становило:

продукції машинобудування	– на 29.4% (порівняно з груднем - 15.7%);
продукції хімічної промисловості	– на 22.6% (порівняно з груднем - 9.0%);
продовольчих товарів	– на 22.9% (порівняно з груднем - 10.2%);
чорних та кольорових металів	– на 53.1% (порівняно з груднем - 2.6%);
деревини та виробів з неї	– на 55.4% (порівняно з груднем + 23.2%);
промислових виробів	– на 1.5% (порівняно з груднем + 6.5%).

У січні 2024 року в номінальному вимірі найбільше зріс імпорт товарів з країн Азії (на 122 млн дол. США, або на 7.3%; питома вага зросла з 32.6% до 35.4%). Також зріс імпорт з країн Америки (на 74 млн дол. США, або на 26.7%; їх частка зросла з 5.4% до 6.9%) та Африки (на 21 млн дол. США, або у 1.6 раза; частка зросла з 0.7% до 1.1%). Натомість скоротився імпорт із країн СНД (на 39 млрд дол. США, або 38.2%; їх частка в імпорті товарів скоротилася з 2.0% у січні 2023 року до 1.2%) та країн ЄС (на 24 млн дол. США, або на 1.1%; їх частка практично не змінилася: з 44.2% у січні 2023 року до 44.3%).

Дефіцит торгівлі послугами звузився до 517 млн дол. США (у січні 2023 року 1.4 млрд дол. США) як за рахунок суттєвого скорочення імпорту послуг (на 30.5%), так і через зростання їх експорту (на 6.0%). Імпорт послуг скоротився насамперед за рахунок витрат⁴ подорожуючих і короткострокових мігрантів на 39.5% – до 1.2 млрд дол. США та фінансових послуг (на 62.1%). Водночас зріс імпорт транспортних послуг (на 13.2% за рахунок морського та автомобільного транспорту) та плати за використання інтелектуальної власності (у 1.8 раза). Основними чинниками зростання експорту послуг було збільшення транспортних послуг (на 6.1% за рахунок морського, автомобільного та залізничного транспорту), інших ділових послуг (на 38.6%, насамперед за рахунок технічних послуг на 44.7%), послуг з ремонту та технічного обслуговування (у 2.6 раза) та витрат осіб, які подорожують Україною (на 16.1%). Натомість знизився експорт комп'ютерних та телекомунікаційних послуг (на 3.9%), послуг з переробки матеріальних ресурсів, що належать іншим сторонам (на 23.6%), та державних послуг (на 17.6%).

Профіцит балансу первинних доходів збільшився до 698 млн дол. США (у січні 2023 року – 542 млн дол. США), що зумовлювалося скороченням виплат доходів від інвестицій⁵ на 48.7%. Водночас надходження за статтею “оплата праці” зменшилися

⁴Оцінка витрат українців за кордоном ґрунтується на даних про розрахунки за платіжними картками за кордоном, даних ООН та Державної прикордонної служби України про кількість осіб, які виїхали за кордон через війну.

⁵ До платіжного балансу за січень 2024 року включені обсяги реінвестованих доходів тільки банківського сектору.

на 17.2%.

Профіцит балансу вторинних доходів зменшився до 1.0 млрд дол. США порівняно з 1.9 млрд дол. США в січні 2023 року, що зумовлювалося скороченням грантів від міжнародних партнерів.

Обсяги приватних грошових переказів зменшилися на 5.2% та становили 0.9 млрд дол. США⁶. Заробітна плата, яку українці отримують із-за кордону, скоротилася на 0.9%, водночас інші приватні перекази, що надійшли через офіційні канали, зросли на 6.3%. Загалом офіційними каналами надіслано на 3.0% переказів більше, ніж у січні минулого року, тоді як потік через неформальні канали зменшився на 13.1% порівняно з січнем минулого року.

Чисте запозичення від зовнішнього світу (сумарне сальдо поточного рахунку та рахунку операцій з капіталом) **становило 486 млн дол. США** (у січні 2023 року 1.1 млрд дол. США).

Чистий відплив за фінансовим рахунком становив 1.4 млрд дол. США (у січні минулого року чистий приплив становив 2.3 млрд дол. США) і зумовлювався відпливом за операціями **приватного сектору**, що лише частково компенсувався припливом до державного сектору.

Чистий приплив за операціями державного сектору становив 287 млн дол. США (у січні 2023 року 3.4 млрд дол. США) та зумовлювався:

чистим надходженням за кредитами від міжнародних партнерів – 261 млн дол. США;

чистим надходженням від нерезидентів за операціями з ОВДП – 19 млн дол. США.

Чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено в 168 млн дол. США (у січні 2023 року – 370 млн дол. США), у тому числі:

реінвестування доходів⁷ банківського сектору – 92 млн дол. США;

чистий приплив акціонерного капіталу (крім реінвестування доходів) – 26 млн дол. США (у січні минулого року – 10 млн дол. США);

чисте залучення за борговими інструментами – 50 млн дол. США, із них за кредитами сестринських підприємств – 17 млн дол. США (у січні 2023 року 44 млн дол. США, з них за кредитами сестринських підприємств – 25 млн дол. США).

Чисте збільшення зовнішньої позиції за операціями банків за портфельними та іншими інвестиціями становило 0.4 млрд дол. США і зумовлювалося здебільшого чистим збільшенням зовнішньої позиції за статтею “валюта і депозити” на 0.7 млрд дол. США. З іншого боку, чистий продаж банками цінних паперів нерезидентів становив 0.3 млрд дол. США.

Чисте збільшення зовнішньої позиції реального сектору (без урахування прямих

---

⁶ Загальні обсяги переказів уточнюватимуться на підставі даних дзеркальної статистики окремих країн, що надходять пізніше оприлюднення даних платіжного балансу.

⁷ До платіжного балансу за січень 2024 року включені обсяги реінвестування доходів тільки банківського сектору.

іноземних інвестицій) **становило 1.4 млрд дол. США** та зумовлювалося такими різноспрямованими чинниками:

зростанням обсягів готівкової валюти поза банками на 1.6 млрд дол. США (у січні 2023 року – 1.0 млрд дол. США);

чистим погашенням за єврооблігаціями на 105 млн дол. США;

зменшенням чистої зовнішньої позиції за торговими кредитами на 59 млн дол. США;

чистим збільшенням заборгованості перед нерезидентами за кредитами та позиками на 269 млн дол. США.

Чистий вплив із приватного сектору (разом із помилками та упущеннями) у січні **становив 1.7 млрд дол. США** (у січні 2023 року – 1.1 млрд дол. США).

Дефіцит зведеного платіжного балансу становив 1.9 млрд дол. США (у січні 2023 року профіцит становив 1.2 млрд дол. США).

Станом на 01 лютого 2024 року обсяг міжнародних резервів становив 38.5 млрд дол. США, що забезпечує фінансування імпорту майбутнього періоду протягом 5.1 місяця.